GOVERNMENT OF INDIA
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA.

Class No. 891.451

Book No. M 372A

N. L. 38.

MGIPC—S4—38 LNL/56—22-5-57—50,000.

NATIONAL LIBRARY.

This book was taken from the Library on the date last stamped. A late fee of 1 anna will be charged for each day the book is kept beyond a month.

9.4.

ଶ୍ରୀ ଅର୍ଜୁନ ମାହାରାଣାଙ୍କ କୃତ ।

ଶାସ୍ତ୍ରବୋଧ କର୍ଣ୍ଣ

ଶ୍ରୀ ମଣିଲାଲ ମାହାରାଣାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଦ୍ୱିତୀୟବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ ୮, ସେଣ୍ଟ ଜେମସ୍ ସ୍କୋୟାର ।

—:0:—

Printed by M. L. Maharana.
UTKAL PRESS.
8, St. James Sqr. Bow-Bazar, Calcutta.
1920.

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇପଇସା ।

IMPD0000000060RI

[illegible]AL LIBRARY
JAN --6. 1922

NOT TO BE LENT OUT

On
891·451
M 372A

184.C.133.

...JUL...

ଶାସ୍ତ୍ର ବୋଦ୍ଧୃ କର୍ତ୍ତା ।

(ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଭାସ । ଏହି ବୃତ୍ତିରେ ଗାଇବ)

ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ ଜନ   ଗଣି ଭାଳର ବିଧାନ
ଶାସ୍ତ୍ର ବୋଦ୍ଧା କର ରୀତି, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଧି ଏଥି ହେ । ୧ ।
ଯଥାର୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲ   ଦିନେ ବୋଦ୍ଧ ଭାବିଲ
ବୋଦ୍ଧ ନ ପଢ଼ିଲ ଯେବେ, ବିରକ୍ତ ହେବ ସେ । ୨ ।
କିଛିଲ ଭାବାର ଯାଏ   ଗାଇବି ଶୋଭନ ଗୀତ
କାଶ୍ଚି ଘାଇକି ଯନ୍ତ୍ରେ କରିଲ ଥିଲେ ସେ । ୩ ।
ଜାଲିଥାଇ ଲଇଁ ଲଇଁ   ଅନ୍ଧାରେ ବିଶାଳ ଖାଡ଼ି
ଅଷ୍ଟାଦ ଅଷ୍ଟାଲି ଭାଙ୍ଗି, କରିଲ ବାନ୍ଧ ହେ । ୪ ।
ବୋଦ୍ଧ ହେ ପଢ଼ିଲ ନାହିଁ   ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟରୁ ଚାହିଁ
ପ୍ରଭାତେକ ଦିନ ହେଲେ, ପଢ଼ିଲ ଭଲେ ସେ । ୫ ।
ହିମେଇ ହିମେଇ ଯାଇ   ଖାଡ ଦୁଆରେ ବସିଲ
ବାଲ୍ଲକାଠି ଲୋଟା ନେଇ ଦାନ୍ତଘଷିଲ ସେ । ୬ ।
ପାନ ଦୂଇଖଣ୍ଡ ନେଇ   ସାଇ ଆଢ଼କୁ ଗମିଲ
ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ହୋଇ କାଲ କାଟଇ ସେ । ୭ ।

ଏବେ ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ପାଇଁ   ସେବା ଧର୍ମ ଆଦି କରି
ଭାତ ରାନ୍ଧିବାର ପାଇଁ, ଭୁଲି ଯିବନି ସେ ।୮।
ଭୁଲି ଯୁକ୍ତେ ଭାତ୍ର ହୋଇ   ଭୁଲି ଖଟିବାର ପାଇଁ
ଖାଉଛ ଆଜି ବସରେ, ଭୁଲି ବାସ୍ତରେ ସେ ।୯।
କୋପେ ହୋଇ ଜର ଜର   ବୋହୂକୁ ଡାକଇ ଶର
ବୋହୂ ଶାଶୁ ଡାକ ଶୁଣି, ନ ଆସେ ଫେରି ସେ ।୧୦।
ବେଳ ହୋଇବାର ଦେଖେ   ବୋହୂ ଆସେ ଶାଶୁ ପାଖେ
କାହିଁକି ଡାକୁଛ କହେ ଅତି ଗର୍ବରେ ହୋ ।୧୧।
ଶାଶୁ କହେ କ୍ରୋଧଭରେ   ଆଲୋ ଅଲକ୍ଷଣି ପରେ
ଦଣ୍ଡେ ନ ରହୁ କିମ୍ପାଇ, ଜାଣେ କି ଥାଉ ଲୋ ।୧୨।
ଆଲୋ ସୁଭାଷାର ଝିଅ   କହୁଛି ସୁବୁଦ୍ଧ ମୁଁ ତୁ
ଯମ ତୋତେ ନେଉ କାହିଁ, ଭୁଲିଗଲୁ କି ଲୋ ।୧୩।
ଶାଶୁ ଗାଳି ବୋହୂ ଶୁଣି   କହଇ ଆଲୋ ଡାକୁଣି
ମୋତେ ଦେଇ ଜିହ୍ମା ଗାଳି, କହୁଛୁ କରି ଲୋ ।୧୪।
ତୋ ଗୁଣ ସେତେକ ଅଛି   କହିବି କେତେ ଲୋ ବାଛି
କହିବାକୁ ମୋତେ ଲାଜ, ମାଡୁଛି ଆଜ ସେ ।୧୫।
ଏ କଥି ଡାକୁଣୀ ଶୁଣି   ଗାଳିଦେଲେ ଅଭିମାନେ
ଝିଅକୁ ଯୋଗିକୁ ଡାକ, ମୋତେ ବାନ୍ଧୁ ସେ ।୧୬

ଭଜିଣ ନ ଭଜୁ କିଛି — କହିଲେ ଦେଖିବି ଛେଡି
ଏବେ ସାବଧାନ ହୁଅ, ଆନ ନ କହ ଲୋ । ୭ ।
ତୋହ୍ନ ବଚନ ଶୁଣିଣ — ଶାଶୁ କହେ ପୁଣ ପୁଣ
ଆଲୋ ସୁବାସିନୀ ଜିଅ ତାହାର ହୁଅ ଲୋ । ୮
ତୁ ଜାତ ହୋଇଣ ମୋତେ — କହୁଛୁ ବହି କେମନ୍ତେ
ଏତେ ପଣ ଲାଗି ଦେବି, ଭଜିଣ ଦେବି ଲୋ । ୯
କାପଡ ଘୋର ମୁଲିଆ — କଥା କହୁଛ ଲୋ ଫାଲୁଆ
ମାଆର ଅଙ୍କ ଭୋଗଣୀ, ଭୋଗବି ପୁଣି ଲୋ । ୧୦
ଏହା ହୋଇଲେ ହୁହା କୁହି — ଲାଗିଲେ ଝଗଡା ଦେଇ
ନିଶାପିଣ୍ଡି ଆରମ୍ଭିଲେ, ସେ ଦୁହେଁ ଲଢେ ଯେ । ୧୧
ଯନ୍ତ୍ର ଦେଖି ନ ପାରିଲା — ଦୁଃଖି ହୋଇଣ ରହିଲା
ତୋହ୍ନ କୁହାଁକି ମାରିଣ, ଗଲା ଲାଜିଣ ସେ । ୧୨
ଅଳ କାନ୍ଦୁନ କରିଣ — ଏକା ଜଳେ ସ୍ନାପ ମନ
ଶାଶୁନୁ ନ ଦେଇ ଖାଇ, ଖାଏ ସମସ୍ତ ଯେ । ୧୩ ।
ତାହାକୁ ଆସିଣ ପୁଅ — ମାଆକୁ ମାରେ ଯେ ଜନ୍ମ
ଜାହିଁ କି ଜାଣୁଛୁ ତୁହି, କହ ମିଛାର ହେ । ୧୪ ।
ମାଆ କହିଁ କହିଁ ହୋଇ — ତୋହ୍ନ ଚରିତ୍ର କହିବ
କିସ ମୁଁ ତୋହ୍ନ କହିବି, ଜନ୍ମ ବୃଥା କି ହେ ।୧୫

ତୋର ଭାବିଲାର ଦୁଃଖ   କହିଲେ ନ ସରେ ମୁଖ
ତୁ ଗଲା ବେଳରୁ ସେହି, କାନ୍ଦି ମରଇ ରେ । ୧୬ ।
ଯାହା କରିଅଛି ମୋତେ   ଦେଖିଲେ ଯିବୁ ତୁ ତ୍ରାସେ
କା ଆଗେ କହିବି ଯାଇ, ଦୁଃଖେ ଭାସଇ ସେ । ୧୭
ଏହା କହି ମାତା କୋଳେ   ଧଇଲା ପୁତ୍ରକୁ ବଳେ
ମୁଖ ଚୁମ୍ବି ବୋଲେ ମୋର, ଏ ଦୁଃଖ ହରି ରେ । ୧୮
ପୁଅ କହେ ଆଲୋ ମାତା   ମାରିଲୁ କାହିଁକୁ ବୃଥା
ତାହାର ଗାରିମା ଏବେ, ମାରିଲା ତୋତେ ଲୋ । ୧୯
ଏହା କହି ପୁଅ ଗଲା   ଭାଙ୍ଗିଲା ଦୁର୍ଗ ଧଇଲା
ଯୋଷାରି ଯୋଷାରି ଆଣି, ତାହାରେ ପୁଣି ସେ । ୨୦
କହୁଚ ମାତୃ ମାରିଣ   ତାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଣ
ଦାଣ୍ଡରେ ଯାଇ ଚାଳଇ, ବିଜୟୀ ହୋଇ ସେ । ୨୧ ।
ପୁଣ କାଳ ମାତା ଶୁଣି   ଦୁଃଖେ ରୋଦଇ କାନ୍ଦୁଣି
ମୋର କର୍ମରେ ଏକଥା, ଥିଲା ବିଧାତା ହେ । ୨୨
ଏ ଜନ ଶୁଣନ୍ତେ ଜନେ   ଦୁଷ୍ଟ ହେଲେ ସେହି ସ୍ଥାନେ
ବୁଦ୍ଧିକି ତାକ ଭାବି କି, ପୁତ୍ରକୁ ଭାଳି ସେ । ୨୩ ।
ପୁଅ କହେ ଆବାଲ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ   ଲୋକେ ଶୁଣିଣ ସମସ୍ତ
ପୁତ୍ରକୁ ଗାଳି ଦେଇଣ, ଯମନ୍ତି ପୁଣ ସେ । ୨୪ ।

ମାତାଙ୍କ ପାଶକୁ ଯାନ୍ତି   କ୍ରୋଧ କରିଣ କହନ୍ତି
ପୁଅ ତୋହ ଜନ୍ମ ଦୋଷ, ନ କର କ୍ରୋଧ ହେ ।୩୫ ।
ପୁଅ ତୋହ ଅଟେ ଚୋର   ଦୋଷ ତାଙ୍କ କ୍ଷମା କର
ପୁଅକୁ ନେଇଣ ଯାଅ, କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହେ । ୩୬ ।
ମାତାଙ୍କୁ କ୍ରୋଧ କରିଣ   ପୁତ୍ରକୁ କହନ୍ତି ପୁଣ
ତୁମ୍ଭେ ନିର୍ବୋଧ ହୋଇଅ, ଜାଣୁଛ ପୁଣ ହେ । ୩୭
ମାତା ସନ୍ତୋଷରେ ଚୋର   ଧନ ସମ୍ପଦ ଆଦର
ବାହି କରୁ ଜାଣୁନାହିଁ, କଲି ଲଗାଇ ରେ । ୩୮ ।
ମାତାଙ୍କ କହନ୍ତେ ପଢି   ସବୁ ଦୋଷ ଦିଅ ଏଡ଼ି
କହିଲେ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ, ପୁତ୍ରକୁ ଥୋକେ ହେ । ୩୯
ପୁଅ ତୋହ ବୁଝି ଚଲେ   ମାତାଙ୍କ ପାଦେ ପଡ଼ିଲେ
ପୁତ୍ର ଦୋଷ କ୍ଷମା କର ମନେ ନ ଧର ହେ । ୪୦ ।
ଆଶୀର୍ବାଦ ମାତା କଲେ   କମିରୁ ତାଙ୍କୁ ବୋଲିଲେ
ଯୋଗାଚାରୁ ବାହୁଡ଼ି ଯାଇ, ଲାଭ କାହିଁ ହେ । ୪୧ ।
ଚଢ଼ି ତୋହ ପତ୍ନୀଯାଣି   ଦିଏ ଲାଭ ତାଙ୍କୁ ଆଣି
ମାତା ପୁତ୍ର ବହୁଁ ଗଲେ, ସୁଖେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ହେ । ୪୨
ପ୍ରବୋଧ କରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ   ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେଣୁ ଭାବ
ନ ଧରିବ ମୋର ଦୋଷ, ହୋଇ ସନ୍ତୋଷ ହେ । ୪୩ ।

ସମାପ୍ତ ।